

Već smo nekoliko mjeseci svjedoci «potonuća» najvećeg istarskog industrijskog poduzeća, Uljanika, koji ne predstavlja samo bolno iskustvo za nekoliko tisuća njihovih radnika i članova obitelji, u Puli i Rijeci, već bjelodano pokazuje kako je u uvjetima tržišnog gospodarstva nemoguće učinkovito, i održivo, funkcionirati na postavkama dogovorne neo-socijalističke ekonomije (Rijeka), a pogotovo ne na postavkama zatvorenog ortačko-autonomaškog i protu-centrističkog (decentralizacija organskih sustava) ideološkog i gospodarskog koncepta (Istra).

Istarski koncept «razvoja»

Da bi se razumjeli oni osnovni postulati koji su neizbježno doveli do kolapsa tog jednog «istarskog» koncepta razvoja, a propalo je gotovo 80% industrijske supstance (tekstil, građ. industrija, prerađivačko-prehrambena, kemijska, itd.), valja sagledati cjelovit društveni razvoj u Istri kroz zadnja tri desetljeća, u kojemu su dominantnu negativnu ulogu odigrali, izuzev privatiziranog turističkog sektora, ne gospodarski, već politički faktori, koji su kroz «puzeće» ovladavanje svim strukturama donosioca odluka, naročito na lokalnoj i regionalnoj razini, snažno odredili i usmjerili upravo ovakav tip, na duži rok neodrživog, ortački-pogodovnog gospodarskog razvoja.

Slijedom upravo takvog forsiranog političkog i društvenog usmjerenja u Istri, i s ostvarenim izborno-pobjedničkim «legitimitetom», Istra se kao nijedna druga hrvatska pokrajina zatvorila (autonomašenje) i ogradila (tobože specifična regija) u svoj uski i autistični interesni prostor, u kojemu se dugo, kroz turizam, trgovinu, špekulatsko-nekretninski biznis, itd., dobro živjelo, iznad hrvatskog prosjeka.

U takvoj poziciji, gdje se novac doslovno kotrlja po cesti, nije bilo prostora za dugoročne vizije razvoja, za detektiranje i rješavanje problema koji nailaze, nego se branio i hvalio jedan degenerirani sustav društvenih odnosa i vrijednosti, bez svake objektivne valorizacije, s puno propagande, obmane i lažne samohvale, a bez imalo kritiku vlastitih grešaka i promašaja. Štoviše, svaka se društvena ili politička kritika odmah stavljala u kontekst nekakvog «protuistarskog» stremljenja, s popratnim autonomaškim i antihrvatskim poklicima i raspoloženjima.

Valja u tom kontekstu, baš sada, naznačiti svu promašenost autonomaške teze o «Istri državi», ili pak onu iz domene parohijalne etike i kulture – neka kredu, almenom su naši!

Kome ispostaviti obračun štete?

Nema stoga dvojbe kako je «slučaj Uljanik», u tom društvenom i razvojnem kontekstu, zapravo slučaj Istre, u širem smislu, a slučaj IDS u užem smislu.

To je ta jedina valjana premisa od koje se mora krenuti u svekolikom rasvjetljavanju ovog specifično devijantnog slučaja.

Uljanik će sada, kad je posve iscrpljen i iscijeden, biti naravno predan na «terapiju» hrvatskom i europskom pravnom, financijskom i gospodarskom sustavu. Sanacijsko liječenje će zasigurno biti dugotrajno i bolno. Za očekivati je, uspjeha radi, da u tom sanacijskom liječenju neće svoje

Krah istarske autonomaške zablude

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 10 Rujan 2018 23:29

Objavljeno: Ponedjeljak, 10 Rujan 2018 20:58

prste umiješati i neki od poznatih «briselski i finski» nadriliječnici i njihovi brojni istarski asistenti.

Vezano uz ovaj slučaj, Istri je učinjena velika društvena šteta. Ona, to valjda razumijemo, nije uzrokovana nekom višom silom ili nepogodom. Ne, ona je naš autentični istarski proizvod, plod našeg etičkog i nacionalnog nemara, interesnog egoizma, slijepe stranačko-partijske odanosti i izostanka kritičke svijesti prema okolini i nama samima.

Ne može se na kraju ništa boljega, i dramatičnijeg, predložiti, nego da župan i IDS-ovo vrhovništvo najavljenju sjednicu županijske skupštine i Gradskog vijeća Pule, o pitanju Uljanika, obvezatno sazovu u radničkim halama Uljanika. I da tamo, među njima, svjedoče svoju političku «nevinost», koju malo njih vidi.

Kad je o Istri riječ, ni čuda nisu isključena. (Mario Sošić)

